

PRESENTACIÓ

És gratificant poder presentar-vos aquestes actes de la II Jornada sobre la Història de la Ciència i l'Ensenyament, celebrada el 19 de novembre de 2005 i organitzada per la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (SCHCT). Si bé va ser força important fer el primer pas el novembre del 2003, allò que més ens interessava en concloure aquella primera jornada era poder donar-li continuïtat. Per tant, estem fent un camí que cal consolidar i eixamplar per tal de convertir-lo en un fòrum de referència en el món de les relacions entre la història de la ciència i l'ensenyament.

En aquesta segona jornada ens vam proposar, sobretot, debatre la problemàtica entorn de les interaccions entre història de la ciència i ensenyament, afavorir la comunicació i la col·laboració entre professors i historiadors de la ciència, i conèixer les contribucions i experiències sobre l'aplicació de la història de la ciència en l'ensenyament. En concret, les comunicacions presentades van incidir en els temes següents: la immersió de la història de la ciència a l'aula, l'acoblament de la història de la ciència en el currículum educatiu, els treballs de recerca de batxillerat en l'àmbit de la història de la ciència, les reflexions històriques i educatives entorn del paper de la història de la ciència en el procés educatiu i la cultura material de la ciència en l'ensenyament.

En el decurs de la Jornada es va lliurar el III Premi Antoni Quintana i Marí al treball de recerca de batxillerat titulat «L'evolució històrica del test de Marsh. Orfila, arsènic i criminologia», elaborat per Míriam Fernández, Lúdia Nicolás, Carlos Randino i Melani Roca, alumnes de l'IES Joan Oliver de Sabadell, i als qui fem arribar de nou les nostres felicitacions. La Jornada la va concloure el professor Fabio Bevilacqua (Universitat de Pavia) amb la conferència «L'*Annus Mirabilis* di Einstein e la ricerca dell'unità: la celebrazione di un centenario» en homenatge a Albert Einstein en l'Any Mundial de la Física. En la seva conferència ens recordava que celebràvem el centenari (1905) de l'*annus mirabilis* d'Albert Einstein (1879-1955), un dels personatges principals del segle XX. El professor Bevilacqua assenyala com Einstein tenia un profund anhel d'unitat en tots els aspectes de la seva vida: volia acoblar la física a les relacions internacionals (contra els nacionalismes), a les relacions socials (contra el racisme i la divisió de classes), a la religió (contra l'Església però a favor d'una «religiositat còsmica»), a l'educació (antiautoritarista), a la filosofia de la ciència (contra una rígida separació entre inducció i deducció). La seva vida ens va deixar una imensa herència cultural i científica.

A l'hora d'editar aquestes actes ens hem permès fer un petit homenatge a la figura d'Antoni Quintana i Marí (1907-1998) tot recordant la seva defensa dels valors pedagògics de la història de la ciència. En aquest sentit hem inclòs un article de Rosa M. Melià sobre la recuperació d'uns exercicis de física del doctor Quintana.

Pere Grapí Vilumara
M. Rosa Massa Esteve